

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata. Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams — 1 year \$7.00
pusei metų — 6 months .. \$4.00
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
(Except for two weeks in July)
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 34

"Keleivio" telefonas AN 8-3071

SO. BOSTON, MASS., 1971 METŲ RUGSĖJO - SEPTEMBER 7
Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro numerio kaina 20 centų

67-TIEJI METAI

Nixono optimistinė kalba neįtikino pesimistų

Prez. Nixonas naujojo ekonominio plano įgyvendinime regis visuotinį ūkio atkūtimą ir šviesią ateitį, o jo kritikai — tikrai stambiųjų biznierių didesnę praturtėjimą.

Darbo Dienos proga prezidentas Nixonas tarė amerikiečių visuomenei per radiją transliuotą 12 minučių žodį, kuriame jis ragino priartinti jo paskutiniams ekonominių politikos potvarkiui — algų, kainų ir nuomų užšaldymui bei kitoms ekonominio gyvenimo stabilizavimo priemonėms.

Prezidentas pats pripažino, kad tam tikrose grupėse esama jo šios politikos priešių ir kritikų, kurie laiko jo žygius nepakankamais, bet, esą, didžiausias atgarsis vis dėlto rodąs jo veiksmams tautos pasitikėjimą, dvasios veržlumą ir piliečio gatvėje, darbe ir namie norą paaukoti dalį savo asmeninių interesų siekiant vertingo tikslo, atitinkamai subalansuoti savo šeimos biudžetą.

Prez. Nixonas ragino pramonininkus didinti investicijas, mokslinei darbininkus ir lavinti biznio administraciją, o taip pat žadinti darbininkų pasididžiavimą savo darbu, didinti produkciją, kad išliktų Amerika vadovaujantiame vaidmeny.

Tada, esą, pirkėjas gaus daugiau prekių už savo pinigų, indėlininkas daugiau pelno, ir būsią daugiau pinigų padėti tiems, kurie negali patys sau pagelbėti.

Prieš pez. Nixono naująją ekonominę politiką ir jo optimistinius samprotavimus gan griežtai pasisakė ALF-CIO unijų vadas George Meany. Jis apkaltino prezidentą, kad vyriausybės vadinamasis "užšaldymo" planas iš tiesų užšaldo tik darbininkų pajamas, o visiškai neužšaldo kapitalistų pelno.

Prezidento siūlomą 10% mokesčių sumažinimą fabrikantams naujoms įmonėms steigti ir mašinoms atnaujinti Meany vadina federalinės valdžios išdo eikvojimu, nes tuo būdu bilionai visuomenės sudėtų dolerių būsią perpilti į didžiųjų biznierių privačias kišenes.

Jis prikiša, kad prezidentas Nixonas savo ekonominiu planu lygiai sėkmingai neužšaldęs kainų, pelno, kapitalo procentų, dividendų ir kitų pasipelnijimo formų, nes tiems dalykams nenumatyta joks kontrolės aparatas, kai tuo tarpu algų kėlimas yra kontroliuojamas.

Jeigu tik tokie "užšaldymai" bus palikti ir po 90 dienų periodo, tai, sako Meany, per dešimtmetį stambiesiems biznieriui ir jų korporacijoms suplauks apie \$70 bilijonų dolerių, užuot ta suma tekusi transporto pagerinimui, švietimui, ligoninėms ir

kitiems visuomeniniams reikalams.

Naujam ekonominiam planui nustatyti ir vykdyti Meany siūlo sudaryti specialią komisiją, kurioje būtų atstovaujami darbininkai, darbdaviai ir visuomenė, kaip tai buvo II pasaulinio karo metu, nes tokie tik vienos vyriausybės potvarkiai stumia tautą "į fašizmo kelią".

Ne švelnesnių priešininkų prezidento planas susilaukė ir iš senato sluoksnių, nors ten yra jam ir pritariantys. Svarbiausias prieštastas — kad jis nelygiai visiems padalina tą "pasiaukojimo atečiai naštą".

Iš kalėjimo pabėgo 111 kalinių

Urugvajuje iš labiausiai saugojamo kalėjimo partizanai (tupamaros), iškasę tunelį, išlaisvino 111 kalinių, jų tarpe 106 tupamarių teroristus.

Šiuo metu tupamaros turi pasigrobę įkaitais 6 asmenis, kurių tarpe yra ir britų ambasadorius Jacksonas.

Jaunųjų respublikonų konferencija nutarė į JAV prezidentus remti ne Nixoną, bet viceprez. Agnew. Iš ten suvažiuosiu 1,500 atstovų už Nixoną balsavo tik 41 atstovas. Į viceprezidentus buvo siūlomas konservatyvus New Yorko sen. Buckley.

Pakistano ir Indijos santykiai labai blogėja.

Dailininkas Viktoras Vizgirda, šią vasarą keliaujamas po Europą ir lankydamas įžymiusius jos sostinių meno muziejus, liepos mėnesio antroje pusėje užsuko ir į Lietuvą, kur turėjo progos susitikti su vyresniosios ir jaunesniosios kartos dailininkais ir giliau susipažinti su jų paskutiniojo laikotarpio kūryba bei painformuoti juos apie užsienyje gyvenančių lietuvių dailininkų darbus. Čia ji matome Lietuvos dailininkų būrelyje Vilniuje. Iš kairės į dešinę — dailininkai R. Gibavičius, V. Vizgirda, A. Kmieliauskas, V. Kisarauskas, S. Kisarauskienė ir A. Gudaitis. Platesnius dail. Viktoro Vizgirdos šios kelionės išpūdžius spausdiname antrame šio laikraščio puslapyje.

Nuotrauka A. Kunčaus

Pasirašė susitarimą dėl Berlyno

Praeitą penktadienį JAV, Anglijos, Prancūzijos ir Sovietų S-gos atstovai pasirašė susitarimą dėl Berlyno. Dėl to susitarimo nėra vienos nuomonės net pačių vokiečių tarpe. Kanceleris Brandt sutartį vertina teigiamai, o jo opozicija — krikščionys demokratai — yra priešingos nuomonės.

Vienas iš svarbesnių susitarimo punktų yra Rytų ir Vakarų Berlyno gyventojų susisiekimo palengvinimai, bet vos tik sutartį pasirašius komunistai jau pašovė per Gėdos sieną bėgusį į Vakarų jaunūlį, tuo gerokai sugadindami "šventišką nuotaiką".

Suimtas New Yorko advokatas Goldšteinas, kuris bendradarbiavo su narkotikų pirkliais. Spėjama, kad per jo rankas išleista 40,000 svarų marijunos, kurios vertė 4 mil. dolerių.

Aliaskoje sudužo Boeing 727 lėktuvas ir žuvo visi juo skridę 111 asmenų.

Šiaurės Airijoje riaušės nesibaigia. Jau žuvo 100 asmenų. Tuo reikalu posėdžiavo Britanijos ir Airijos ministrai pirmininkai, ieškodami būdų tvarkai grąžinti, nes iš riaušių jau vystosi kone plataus masto sukilimas.

Plačiai kalbama, kad dabartinis P. Vietnamo viceprezidentas ruošiasi jėga nuversti prezidentą Thieu, vienintelį kandidatą būsimuos prezidento rinkimuos. Mat, Ky ir gen. Minh atsisakė kandidatuoti, nepasitikėdami, kad rinkimai galės būti tikrai laisvi.

Vliko priminimas arabų vasybėms

Kaip žinoma, Sudanan sovietai buvo pasiuntę daug įvairių "patarėjų", kurie padėjo ir sukilimą suruošti prezidentui nuversti ir Maskvai visiškai ištikimai vyriausybei pastatyti. Bet tai jiems nepasisekė.

Vlikas išsiuntinėjo visom arabų valstybėms memorandumą, kuriame faktais paaiškino, kaip Sovietų S-ga dar nuo 1917 m. pasigrobė valdžią, pasinaudodama įvairiuose kraštuose turimomis savo "penktosiomis kolonomis". Tokią pat taktiką, kaip matome, jie stengiasi pavartoti ir arabų valstybėse.

JAV derybų su S. Vietnamu delegacijos Paryžiuje naujas pirmininkas William Porter.

Hitlerio padėjėjas enkavedistas

Netrukus išeis buvusio nacių slaptosios policijos generolo Gehleno atsiminimai.

kuriuose teigiama, kad Hitlerio dešinioji ranka Martin Borman buvęs sovietų žvalgybos agentas. Hitleriui nušizūdžius, jis pabėgęs į Sovietų Sąjungą ir tik prieš 3 metus ten miręs.

Pažymėtina, kad generolas Gehlen su visu savo žvalgybininkų štabu pasidavė amerikiečiams, ir jam po karo buvo pavesta organizuoti vokiečių žvalgybą.

Iki šiol buvo manoma, kad Bormanas slapstosi Pietų Amerikoje.

Sovietai turi naujų ginklų

NATO sąjungos žiniomis, sovietai išmėgino naujausią bombonešį, dvigubai greitesnį negu garšas.

JAV jam lygaus lėktuvo neturi. Jis tebus pastatytas 1978 m. Tokio lėktuvo sukonstruktavimas atsieis apie 11 bilijonų dolerių.

80 milijonų dirba, 5 mil. ieško darbo

Nedarbas JAV-se vis didėja. Praeitą mėnesį dirbančiųjų buvo 80 mil. žmonių, o darbe ieškančių — 5 mil. Kitaip tariant, šimtui dirbančiųjų yra višs šeši ieškančiųjų darbo.

JAV psichologu draugijos pirmininkas dr. Clark siūlo pagaminti specialų vaistą, kuris nuslopintų žmonių agresingumą ir valdžios troškimą. Toks vaistas ypač būtų reikalingas politikos vadams.

Brazinskių advokatas turi šviesių vilčių

Kaip ta byla ir besibaigtų, Brazinskių nebūsią išduoti sovietams. Byla galinti būti pervesta vėl į politinę plotmę.

Turkijos advokatas C. Yardimci gerisi lietuvių ryžtu.

Kaip žinoma, į JAV yra atvykęs iš Turkijos Brazinskių bylos advokatas Celal Yardimci. Rugpjūčio 30 d. įvyko New Yorke su juo platesnis mūsų veiksmų pasitarimas, kuriame dalyvavo Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas, Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. dr. K. Bobelis, Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas ir lietuvių diplomatinio korpuso atstovas gen. konsulas A. Simutis.

Adv. Yardimci nušvietė Brazinskių bylos eigą ir kas tuo reikalu jau padaryta.. Š. m. kovo 8 d. turkų teismas panaikino ankstyvesnio teismo sprendimą, kuriuo Brazinskių buvo pripažinti politiniais pabėgėliais. Tada jų padėtis buvo pasidariusi labai kritiška, bet Vlikui susitarus su šiuo turkų teismu ir pateikus svarios gynybinės medžiagos, reikalai pagerėjo. Dabar jų byla bus sprendžiama vėl tame pat Trebzone teisme, kur ji pradžioje buvo nagrinėta. Esama vilties grąžinti ją vėl į politinių bylų kategoriją. Byla gali būti nagrinėjama po dviejų ar trijų mėnesių.

Brazinskių Trebzone teisme bus kaltinami nušovę lėktuvo palydovę, sužeidę du įgulos narius, pastatę į pavojų 48 lėktuvo keleivius, nelegaliai atsigabėję Turkiją ginklus ir atvykę be vizų. Tai išskirti atskirais paragrafais kaltinimai. Bet jų gynyba turinti pakankamai rimtų argumentų šitiem jų "nusizengimams" patelsinti.

Nors būsimos teismo nutarimo negalima dabar tiksliai nuspėti, bet advokatas Yardimci mano, kad bent Brazinsko sūnus Algirdas galės būti visiškai išteisintas. Bet, koks tas sprendimas ten bebūtų, Brazinskių sovietams nebūsią grąžinti, nes tarpe Turkijos ir Sovietų S-gos nėra nusikaltėlių grąžinimo sutarties.

Advokatas Yardimci pasikalbėjime su spaudos atstovais labai gerėjosi lietuvių aktyvumu gelbstint Brazinskius, ta gausybę telegramų ir

Astronautas Joe Engle pasakoja laikraštinkams, kad jam sunkiausia būtų pasakyti savo vaikams, kad jis neskris Apollo 17 į mėnulį, nes jo vietoje išrinktas geologas dr. Harrison Schmitt.

Charles Fefferman tėra 22 metų amžiaus, o garsiam Chicago universitete jis jau pasiekė pilno matematikos profesoriaus titulą. Jis 14 metų amžiaus įstojo į Marylando universitetą, o 20 metų būdamas Princetono universitete jau gavo filosofijos daktaro laipsnį.

